

2021 het jaar van de visies en weer meer vrijheid.

- ▶ Duidelijke communicatie en denken in kansen
- ▶ Burgemeester Buma uitnodigen voor verantwoording over zijn handelen in de coronacrisis
- ▶ Een liberale omgevingsvisie en recreatievisie
- ▶ Geen extra OZB verhoging
- ▶ Ook in eigen organisatie de broekriem aanhalen
- ▶ Een gezond gemeentelijk huishoud boekje

Komend jaar wordt een belangrijk politiek jaar. Vandaag beginnen we met het eerste termijn van het debat waar wij als raad het over politieke belangen hebben. Ik vind het daarom ook een eer dat ik als fractie voorzitter vandaag deze algemene beschouwing mag geven.

Het is misschien wel belangrijker dan ooit dat wij, in deze coronacrisis, als gemeentebestuur de juiste keuzes maken, zodat een sterke gemeente verantwoordelijkheid neemt en zorgvuldig met de vrijheden en het belastinggeld van onze inwoners om gaat.

Eerst sta ik stil bij de unieke situatie waarin de Fryske Marren zich bevindt. Daarna bespreek ik de visie van de VVD over het politieke jaar 2021 en de voorstellen die worden genoemd in de perspectiefnota. Bij de behandeling van de programmabegroting heeft Joop Meinsma een politieke winstwaarschuwing afgegeven namens de VVD. Er liggen afspraken die voor de VVD van groot belang zijn. Het politieke probleem voor de VVD is het feit dat het college wel een extra verhoging van de OZB voorstelt in de perspectiefnota, zodat bestuurlijke ambities waar gemaakt kunnen worden. Dan moeten we het hier in de raad ook over deze bestuurlijke ambities hebben. De VVD zal dan ook met voorstellen komen om te voorkomen dat de OZB extra verhoogd moet worden voor onze inwoners om ons huishoudboekje op orde te houden.

Coronacrisis

De Fryske Marren zit net als de rest van de wereld midden in de coronacrisis. Dat vraagt veel onze inwoners, verenigingen, bedrijven en lokale overheid. 2021 wordt het jaar waarin we hopelijk weer meer van onze vrijheden terug krijgen. Goede communicatie en korte lijntjes tussen de gemeente en inwoners zijn van groot belang.

Dat is voor iedereen een uitdaging. De VVD heeft dit sinds het uitbreken van de coronacrisis de verbindende rol tussen inwoners en de politiek digitaal opgepakt. We hebben vele gesprekken gevoerd over de impact van de lockdown, of het nou over de horeca, recreatie, nieuw beleid zoals



zonnevelden of omgevingsvisie gaat. Wij als politieke partijen moeten deze rol juist nu oppakken. Korte lijntjes! Daar gaan wij in 2021 zeker mee door.

In maart was de pandemie iets nieuws en had de gehele samenleving de instelling: “We komen hier gezamenlijk doorheen”. Nu aan het eind van het jaar is het een stuk lastiger, maar we moeten dit met zijn allen blijven aanpakken. Alleen zo krijgen we het virus er onder. We moeten blijven testen en ons aan de maatregelen houden. Daarom zijn we ook als raad nu digitaal aan het vergaderen. Het is ontzettend knap dat er waarschijnlijk begin volgend jaar al een vaccin is, dat hopelijk maakt dat we volgend jaar afscheid kunnen nemen van deze pandemie.

Volgende week treedt de coronawet in werking. Dat maakt dat er een einde komt aan de noodverordening. Dat betekent dat onze burgemeester weer over de openbare orde gaat in onze eigen gemeente. Er gaat een verslag komen van de voorzitter van de veiligheidsregio. De VVD gaat er vanuit dat burgemeester Buma in 2021 bij ons in de raad dit komt toelichten voor de gemeente de Fryske Marren. Hij was per slot van rekening verantwoordelijk.

De VVD blijft het belangrijk vinden dat wij als gemeente in 2021 duidelijk en zorgvuldig communiceren met onze inwoners over coronamaatregelen en eventuele versoepelingen. Denk hier net als in het begin van de crisis in kansen en denk met inwoners mee om dingen binnen de geldende maatregelen en wetgeving mogelijk te maken. Wees flexibel en neem verantwoording. Dat verdient onze samenleving.

Gemeentelijke visies

Wat onze samenleving ook verdient komend jaar zijn goede gemeentelijke visies. Komend jaar staan er belangrijke visies op de agenda. Visies die gevolgen voor iedereen hebben. Voor ondernemer in de Midstraat tot aan onze inwoners in Bakhuizen. Deze visies hebben direct impact op de mogelijkheden voor de toekomst plannen van onze inwoners. Denk hierbij alleen al aan de omgevingsvisie en recreatievisie.

Een goede omgevingsvisie is in de ogen van de VVD een visie die ruimte biedt voor nieuwe en creatieve initiatieven vanuit de samenleving. Een visie die ruimte biedt en open moet staan voor innovatieve oplossingen en ontwikkelingen die de brede welvaart van onze samenleving vergroten.

Huishoudboekje

Alle raadsleden hier weten dat het als gemeente moeite kost om ons huishoudboekje op orde te houden. In de ogen van de VVD betekent dat niet dat we die lasten zomaar neerleggen bij onze inwoners. We moeten ook heel scherp kijken de eigen organisatie. Wijlen Olaf Storm zei dat altijd mooi. Hij zei over de eigen organisatie: “we moeten sober en doelmatig met belastinggeld omgaan.”

In de perspectiefnota komt het college met voorstellen waar wij als raad nu iets van mogen vinden. Op deze duale manier besturen we gezamenlijk onze gemeente. In de perspectief nota zit één aspect waar de VVD fractie heel veel moeite mee heeft, namelijk de extra verhoging van de OZB. Er is altijd duidelijk gezegd ‘we gaan eerst naar huidig beleid kijken, voordat de lasten verhoogd worden’. Wij als fractie willen met andere voorstellen komen om deze extra verhoging van de OZB overbodig te maken.

Volgens het college is deze verhoging noodzakelijk om bestuurlijke ambities waar te maken. Wellicht moeten we dan projecten temporiseren in deze bestuurlijke ambities. Extra OZB verhoging is niet de oplossing.

Bij de gehonoreerde aanmeldingen zit een aanmelding over de ICT. Ja, we moeten blijven investeren in onze ICT. Maar we moeten natuurlijk niet vergeten dat we vorig jaar ook flink geïnvesteerd hebben in onze ICT, met digitalisering fase II: Nieuwe servers van 800 duizend euro en enkele tonnen voor de digitale voorbereiding van de omgevingswet. De VVD vraagt zich dan ook echt af of dit momenteel wel zo noodzakelijk is.

Duurzaamheid is een belangrijk thema, waar wij als gemeente een voortrekkersrol in hebben. Over nieuwe duurzaamheidsambities van de gemeente gaan we nog een discussie krijgen. Uit bestaande rioleringsbudgetten worden tien klimaatplannen uitgewerkt. In de perspectiefnota wordt



ook weer veel extra geld gevraagd voor verduurzaming. Ja, verduurzamen is nodig. Maar ook hier moeten we verantwoord omgaan met gemeenschapsgeld.

We kiezen met deze perspectiefnota voor een nieuwe manier van gladheidsbestrijding. Dat moet beter zijn voor de kwaliteit van onze wegen. Tegelijkertijd wordt er maar liefst 700 duizend euro structureel extra gevraagd voor het onderhoud van onze wegen. In de stukken staat dat er in 2022 een onderbouwd voorstel komt voor een structurele verhoging. Er staat dat het vooral komt door veeninklinking. We zitten natuurlijk midden de discussie van de veenweideproblematiek. Daar heeft Den Haag veel geld voor vrij gemaakt. In hoeverre kunnen wij deze problematiek dan ook niet met dat geld oplossen in plaats van nu onze eigen lasten te verhogen om dit als doekje voor het bloeden goed te keuren terwijl in 2022 pas een onderbouwd voorstel komt?

We hebben het in deze raad vaak over externe inhuur, de VVD overweegt hier met een taakstelling te komen om te bezuinigen op externe inhuur. Het college heeft immers aangegeven dat inhuur meestal 1.8x zo duur is als in eigen dienst.

De VVD kijkt verder kritisch naar kostendekkendheid van diensten die wij als gemeente leveren. De gebruiker betaalt in de ogen van de VVD. Hierbij kijken wij ook naar de toeristen en forenzenbelasting.

Verder zit er een aanmelding in die niet gehonoreerd is die de VVD belangrijk vindt voor de leefbaarheid van onze dorpen: goede speeltoestellen. Maar dat kan alleen als we andere dingen uitstellen of niet doen.

Samenvattend over de perspectiefnota: De VVD ziet een college wat ontzettend zijn best doet om de bestuurlijke ambities in deze lastige tijd wel voor elkaar te krijgen. Dat verdient waardering. Het aspect van de OZB staat de VVD anders in dan het voorgestelde voorstel. We zullen daarom ook goed naar de andere politieke partijen luisteren. 7 december zullen wij alleen of met andere partijen amendementen indienen om die extra verhoging overbodig te maken.

Bestuurlijk 2021 wordt een belangrijk jaar waarin de gemeente volgens de VVD vol moet inzetten op het volgende:

- Duidelijke communicatie en denken in kansen
- Burgemeester Buma uitnodigen voor verantwoording over de coronacrisis
- Een liberale omgevingsvisie en recreatievisie
- Geen extra OZB verhoging
- Ook in eigen organisatie de broekriem aanhalen
- Een gezond gemeentelijk huishoud boekje